

Projekt

z dnia 2 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BARCINIE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barcin na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)^[1] w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Barcin na 2026 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Barcina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

^[1] Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2025 r. poz. 1436

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE BARCIN
NA 2026 ROK**

Barcin 2025-12-18

Spis treści

Wstęp

- I. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Barcin
 - I.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców
 - I.2. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych
 - I.3. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży
- II. Cele programu, realizacja i harmonogram wydatków
 - II.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem
 - II.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
 - II.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży
 - II.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii
 - II.5. Dostarczenie wiedzy mieszkańcom gminy Barcin o szkodliwości i skutkach nadużywania alkoholu i używania innych substancji psychoaktywnych
- III. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barcinie (GPRPA)
 - III.1. Zasady wynagradzania i zadania członków GKRPA
- V. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki
 - V.1. Zasady ogólne
 - V.2. Źródła finansowania
- V. Sposób sprawozdania.

WSTĘP

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

W celu realizacji ww. zadań przygotowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 (zwany dalej Gminnym Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz z zachowań nałogowych.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469) w art. 2 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym." Nowelizacja wprowadziła również możliwość sporządzania programu „na okres nie dłuższy niż 4 lata”.

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11¹: „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”. W kontekście brzmienia art. 4¹, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Adresatami programu są osoby uzależnione i ich rodziny, a także dzieci i młodzież placówek światowych na terenie gminy Barcin. Gminny program wspiera również zapobieganiu wykluczenia społecznego seniorów. Skuteczna realizacja GPP będzie oparta na współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Komisariatem Policji,
- Sądem Rejonowym w Szubinie,
- Prokuratorem,
- Sądową Służbą Kuratorską,
- Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej,
- Grupami Samopomocowymi,
- Specjalistami terapii uzależnień,
- Poradniami Odwykowymi,
- Realizatorami warsztatów i programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin.

I. Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi i narkomanią na terenie gminy Barcin;

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzona została na zlecenie Urzędu Miejskiego w Barcinie przez firmę Nowe Horyzonty z Wrocławia. Diagnoza miała na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w drugiej połowie 2020 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Barcin wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy - 101 osób;
- 2) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu- 22 sprzedawców;
- 3) dzieci i młodzież szkolna – 520 osób.

I.1.Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców.

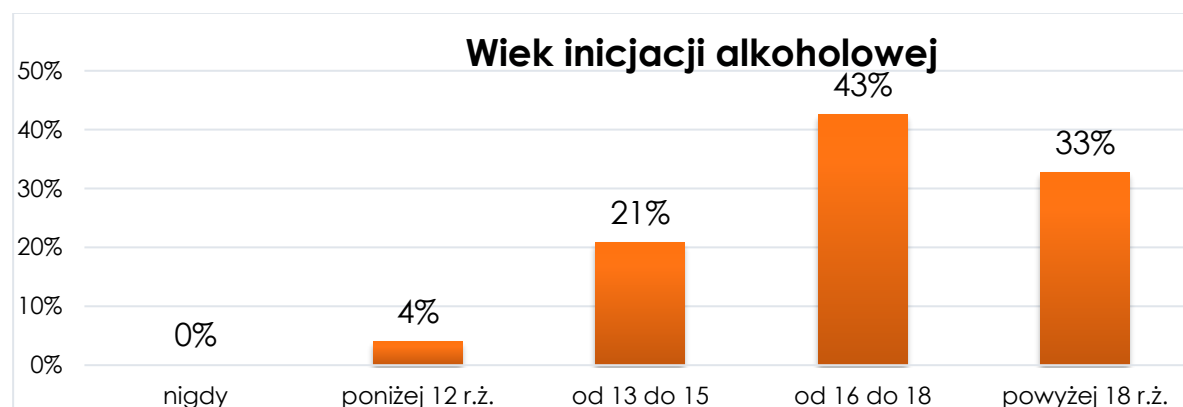
Badania miały charakter ankiety elektronicznej i obejmowały mieszkańców Gminy Barcin, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz o możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięło udział 101 osób, w tym 76 kobiet oraz 25 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 41 lat.

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

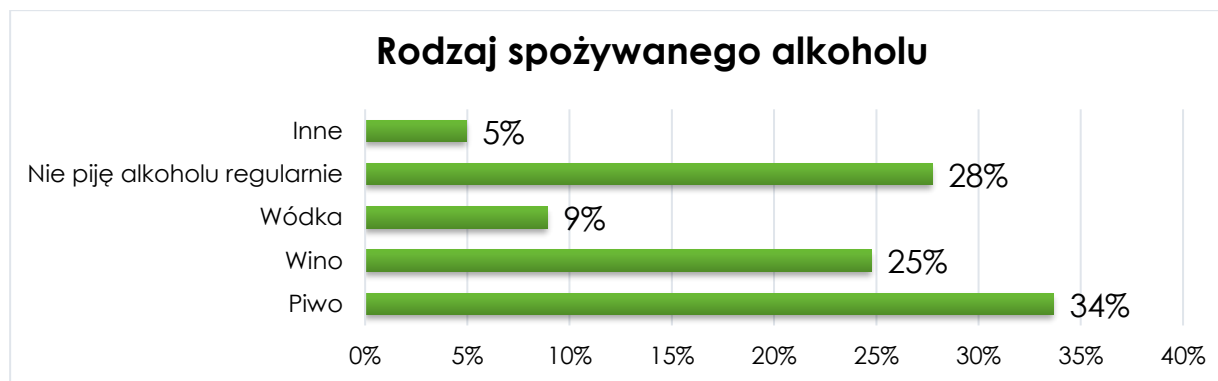
- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym;
- problemy bezrobocia i lokalnego rynku pracy;
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu;

- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie w tym przekonania dotyczące modelu wychowywania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych;
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

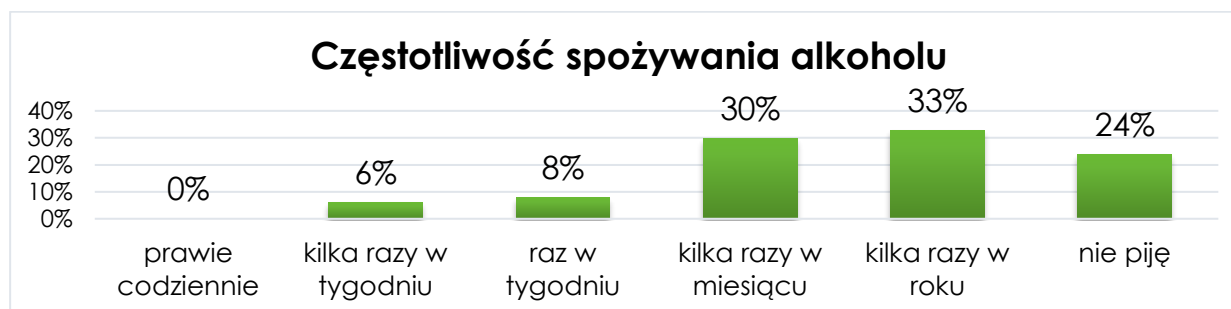
Poniżej kilka istotnych zagadnień wraz z wykresami zawartymi w diagnozie. Poniższy wykres pokazuje wiek inicjacji alkoholowej. 33% osób deklaruje pierwsze spożycie alkoholu po osiągnięciu pełnoletności. Najwięcej, bo 43% ankietowanych wskazało wiek pomiędzy 16 a 18 r.ż. 21% ankietowanych mieszkańców Gminy Barcin wskazało na wiek 13 a 15 lat.

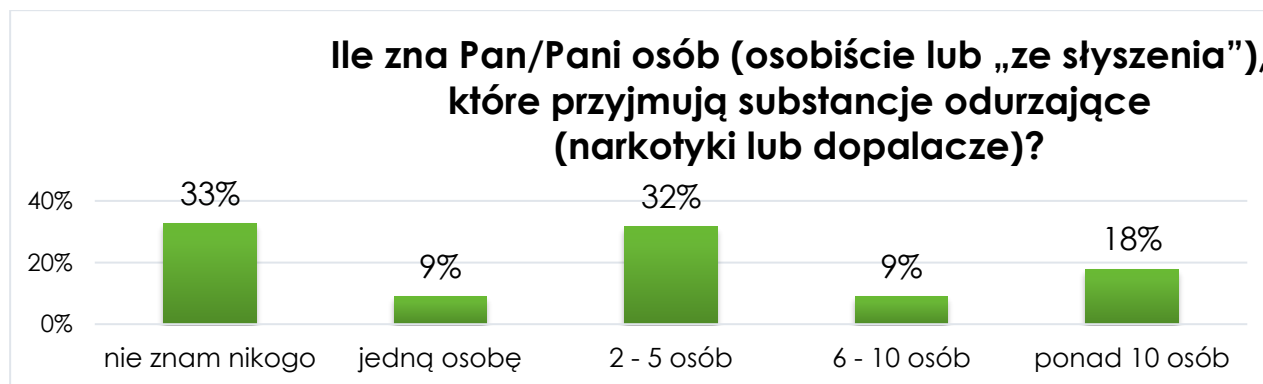
W następnej kolejności zapytano mieszkańców Gminy Barcin o rodzaj najczęściej spożywanego przez nich alkoholu. Najczęściej pojawiającą się odpowiedzią jest piwo (34%) potem wino (25%), wódka (9%). 28% badanych zadeklarowało, że nie spożywa alkoholu regularnie.

Kolejną kwestią była częstotliwość spożywania alkoholu. 24% respondentów to osoby deklarujące abstynencję. Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w roku (33%) oraz kilka razy w miesiącu (30%).

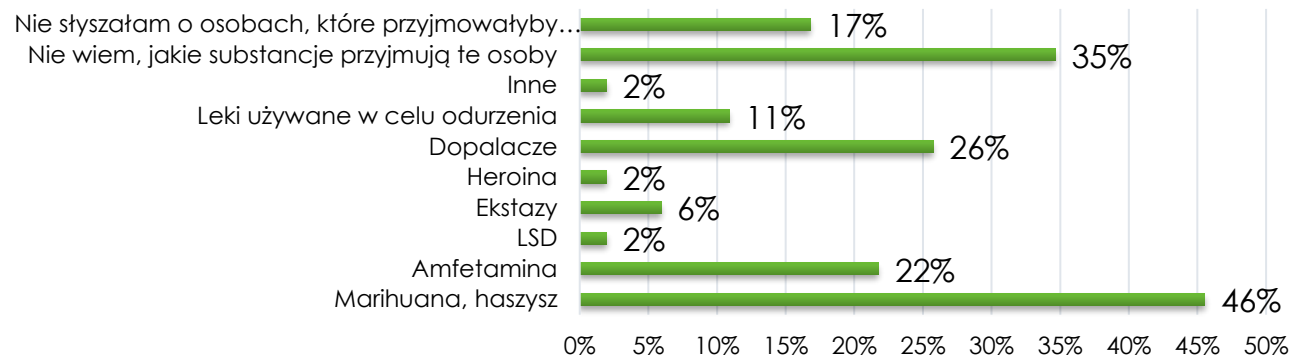
Kolejne badania postaw mieszkańców Gminy Barcin wobec substancji psychoaktywnych. Poniższy wykres prezentuje otrzymane wyniki. 67% respondentów zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze, a 33% odpowiedzi wskazuje, że badani w swoim środowisku nie mają osób przyjmujących substancje odurzające.

W polskim społeczeństwie oprócz substancji psychoaktywnych jak narkotyki i dopalacze, równie często sięgamy po leki dostępne w aptekach. Niektóre z nich, np. pseudoefedryna, wywierają wpływ na układ nerwowy i mogą być stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celu wywołania efektów odurzających. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych.

Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się marihuana i haszysz – 46% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Drugą co do popularności substancją są dopalacze – 26% oraz amfetamina – 22%.

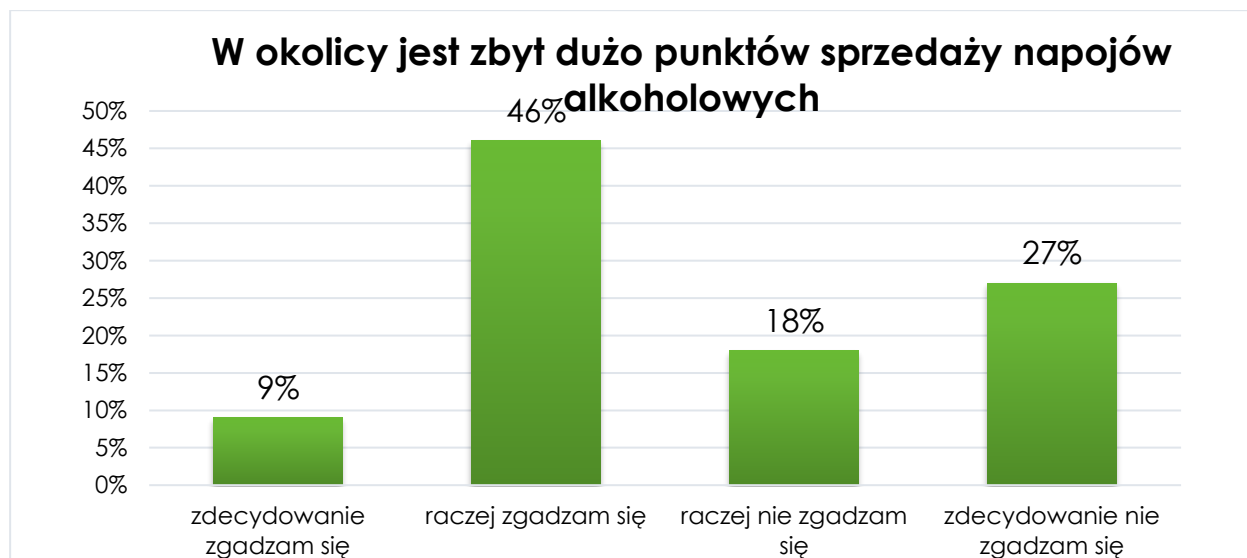
Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby, które znasz? (pytanie wielokrotnego wyboru)

I.2. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych.

Badanie zostało przeprowadzone wśród 22 sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie Gminy Barcin. Grupę badaną stanowiło 14 kobiet i 8 mężczyzn. 14 respondentów to pracownicy punktów, natomiast 8 to ich właściciele. Średnia wieku przebadanych sprzedawców wyniosła 46 lat. Na pytanie zadane sprzedawcom czy w okolicy jest zbyt dużo punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych 45% badanych nie uważa, że w okolicy jest ich zbyt dużo, odmienne zdanie ma pozostałe 55 %.

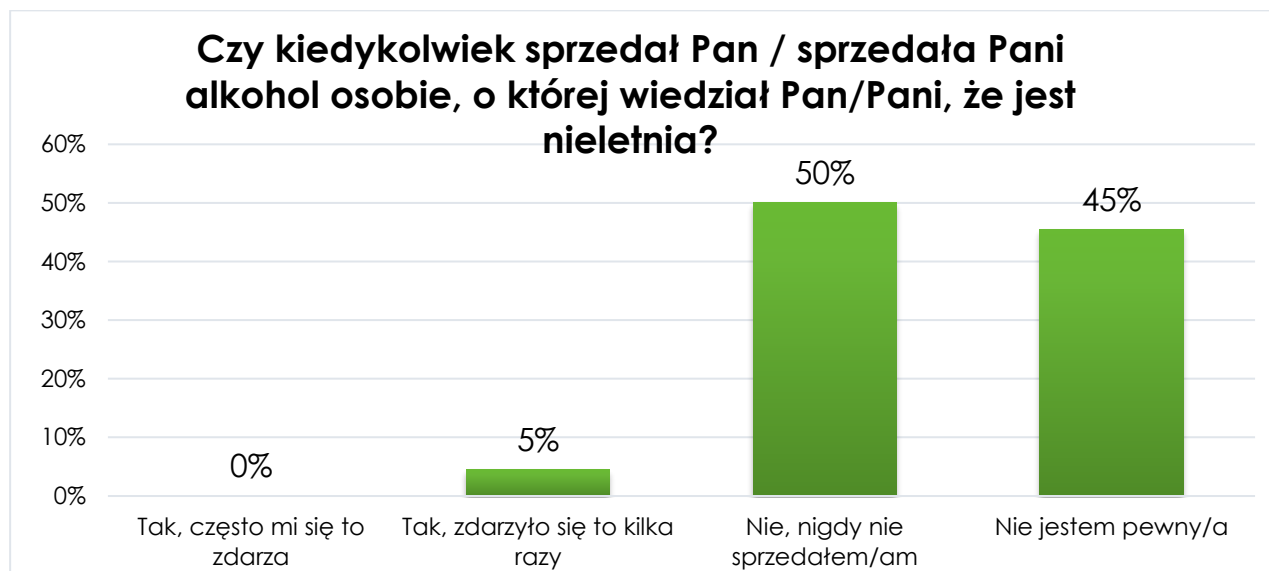
Poniższy wykres przedstawia dane związane z tym zagadnieniem:

Jak często osoba niepełnoletnia próbuje kupić alkohol. Z poniższego wykresu wynika, że 64 % sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Barcin deklaruje, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia nie zdarzają się. Jednak 14 % przyznaje, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w miesiącu, 14% kilka razy w tygodniu oraz 8% kilka razy w roku . Wobec powyższego należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie na terenie Gminy Barcin nie są podejmowane zbyt często. Poniższa tabela obrazuje to zjawisko:

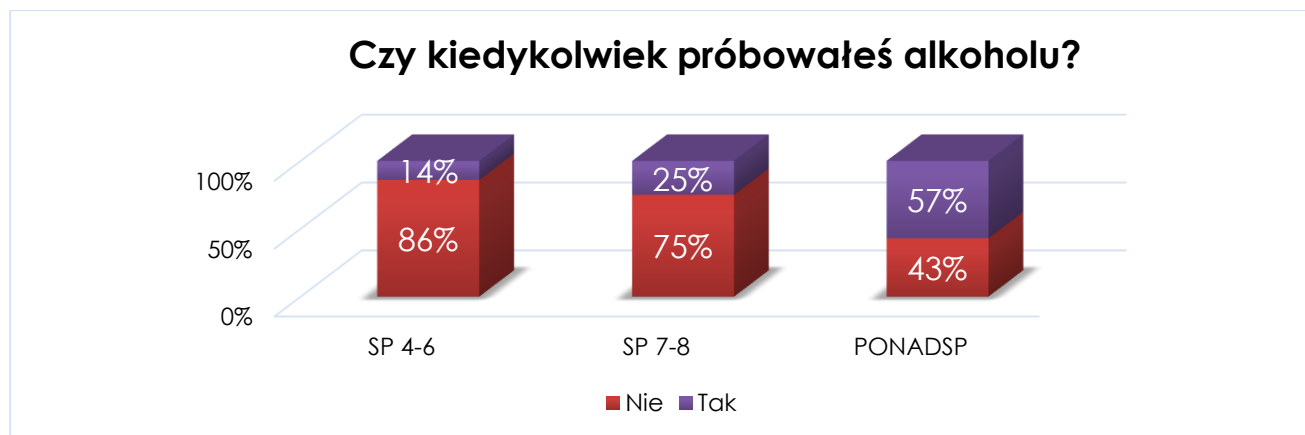

Kolejny wykres dot. wieku klientów konsumentów, którzy próbują zakupić napoje alkoholowe. I tak, 18% badanych zawsze sprawdza dokumenty potwierdzające wiek, często robi to 32%, a 45% ankieterowanych przyznało, że nigdy. W związku z powyższymi deklaracjami sprzedawców, należy przyjąć, że nie wszyscy wykazują się wystarczającą asertywnością podczas sprzedaży alkoholu oraz wiedzą, także i prawną, z zakresu konsekwencji wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż.

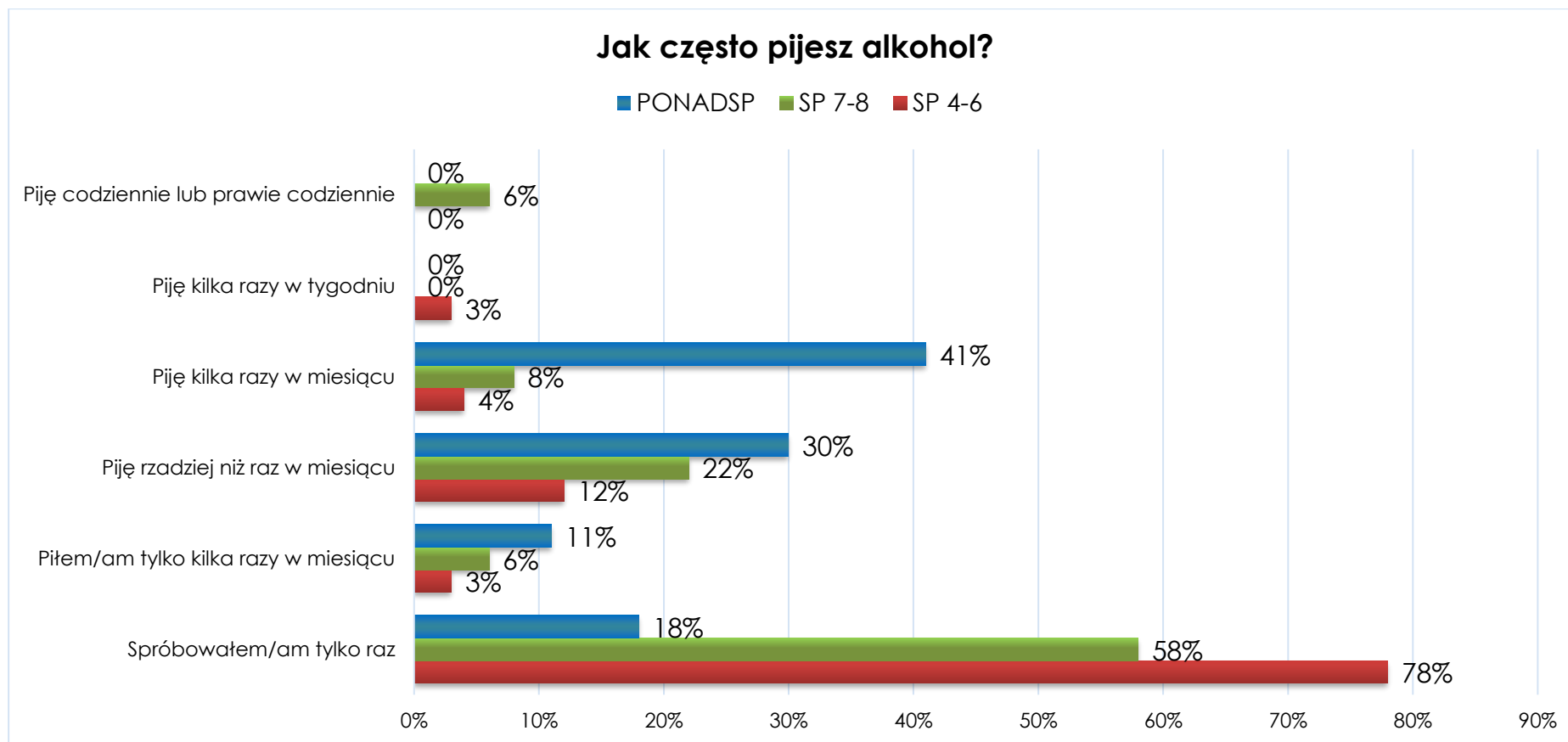
I.3 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży.

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, czy wszystkie pytania zostaną wypełnione. Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków i dopalaczy. W badaniu wzięli uczniowie szkół podstawowych w przedziałach wiekowych: klasy 4-6 i klasy 7-8 oraz uczniowie szkoły ponadpodstawowej. W części ankiet dotyczącej substancji psychoaktywnych, zwrócono się z zapytaniem do uczniów o pierwszą inicjację alkoholową, poniżej odpowiedź w formie wykresu:

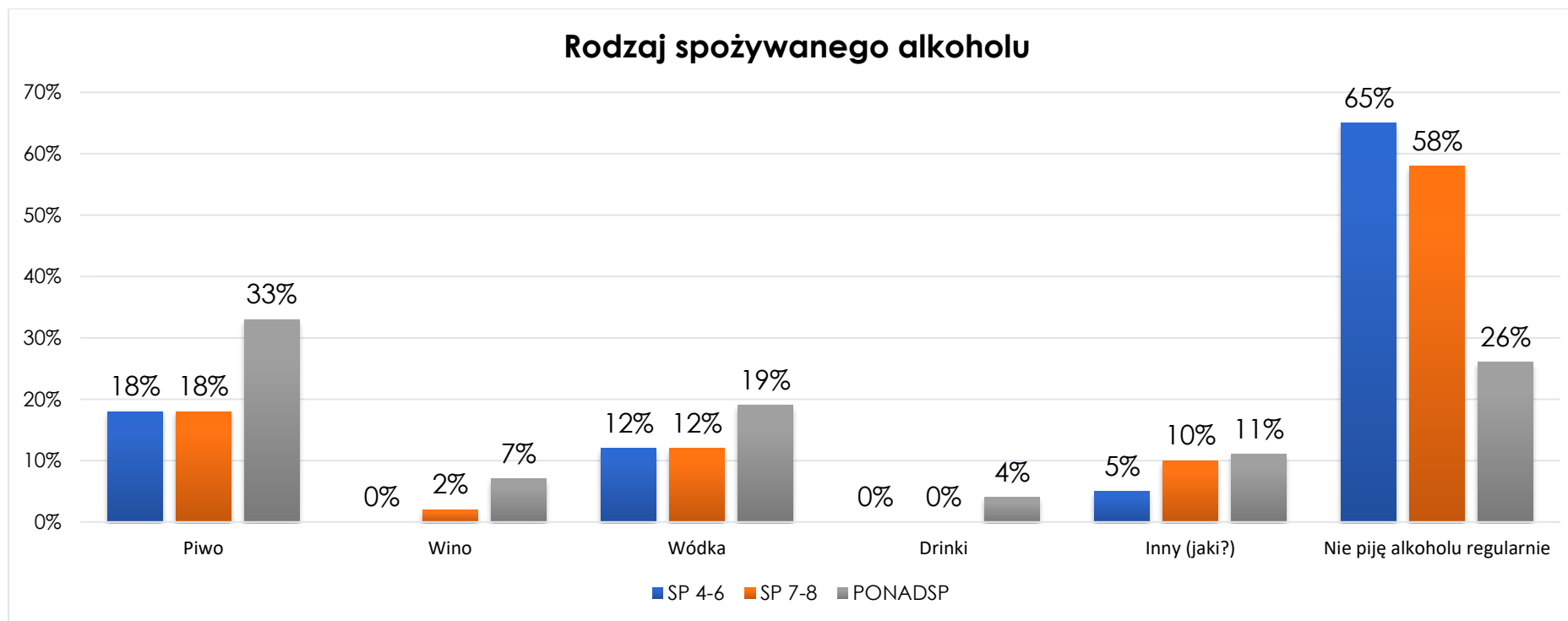

Wśród uczniów, którzy odpowiedzieli twierdząco na poprzednie pytanie, najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów jest towarzystwo rodziny (SP 4-6 - 35%; SP 7-8 – 40%; PONADSP – 48%) oraz spotkanie ze znajomymi (SP 4-6 - 12%; SP 7-8 – 24%; PONADSP – 30%). Powyższe wyniki mogą świadczyć o społecznym przyzwoleniu spożywania alkoholu oraz wydają się potwierdzać prawidłowość związaną z psychospołecznym rozwojem człowieka w wieku dorastania. Dla młodzieży najważniejszą społeczną grupą odniesienia są rówieśnicy. To utrzymanie pozycji w grupie znajomych jest jedną z najsilniejszych motywacji, aby sięgnąć po alkohol. Prawidłowość tę można wykorzystać w dobrym celu. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego (profilaktyki rówieśniczej). Uczniowie szkół podstawowych najczęściej deklarują jednorazowy kontakt z alkoholem (SP 4-6- 78%; SP 7-8 – 58%). Jednakże część przyznaje się to spożywania rzadziej niż raz w miesiącu (SP 4-6- 12%; SP 7-8 – 22%).

Wraz z wiekiem ta tendencja się zmienia: najstarsi uczniowie najczęściej deklarowali spożywanie alkoholu oraz kilka razy w miesiącu (41%). Niepokojące jest, że część uczniów zadeklarowało codzienne spożywanie alkoholu (SP 7-8 - 6%). Poniższy wykres obrazuje to zjawisko:

W następnej kolejności zapytaliśmy uczniów o rodzaj wypijanego alkoholu. Uczniowie generalnie **najczęściej sięgają po piwo** (SP 4-6 – 18%; SP 7-8 - 18%; PONADSP – 33%). Uczniowie, którzy nie spożywają alkoholu regularnie: SP 4-6 - 65%; SP 7-8 - 58%; PONADSP – 26%.

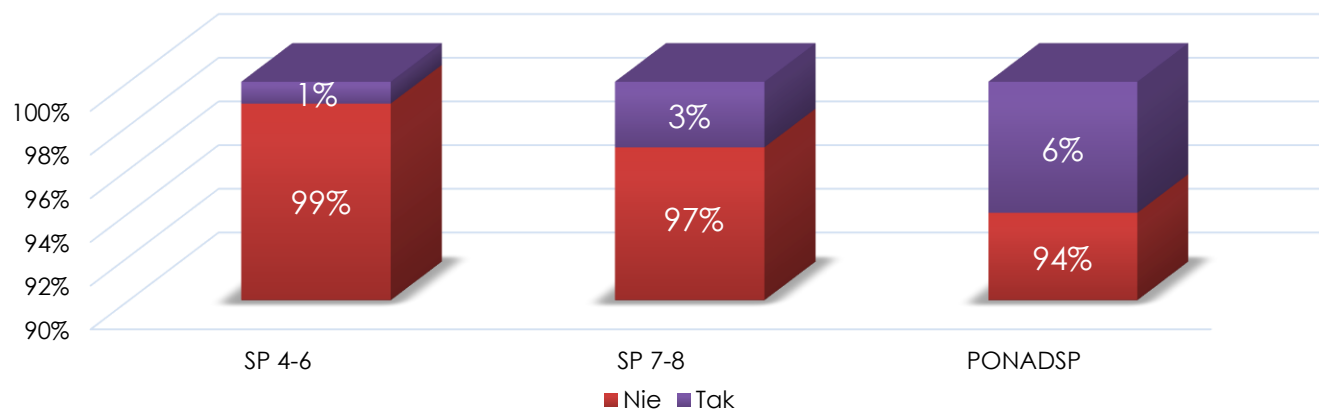

Powodem dla którego młodzi ludzie sięgają po alkohol jest:

- relaks (SP 4-6 – 13%; SP 7-8 - 26%; PONADSP – 59%);
- ciekawość (SP 4-6 – 23%; SP 7-8 - 16%; PONADSP – 7%);
- nuda (SP 4-6 – 8%; SP 7-8 - 8%; PONADSP – 7%).

Z kolei w części ankiet dotyczącej substancji psychoaktywnych narkotyki i dopalacze, zwrócono się z zapytaniem do uczniów trudności w próbie przyjmowania tychże substancji. Wyniki badań wskazują, że uczniowie w Gminie Barcin nie przejawiają większych problemów związanych z próbami przyjmowania narkotyków lub dopalaczy, a inicjację narkotykową ma za sobą 1% SP 4-6, 3% SP 7-8 oraz 6% PONADSP.

Czy kiedykolwiek próbowałeś narkotyków lub dopalaczy?

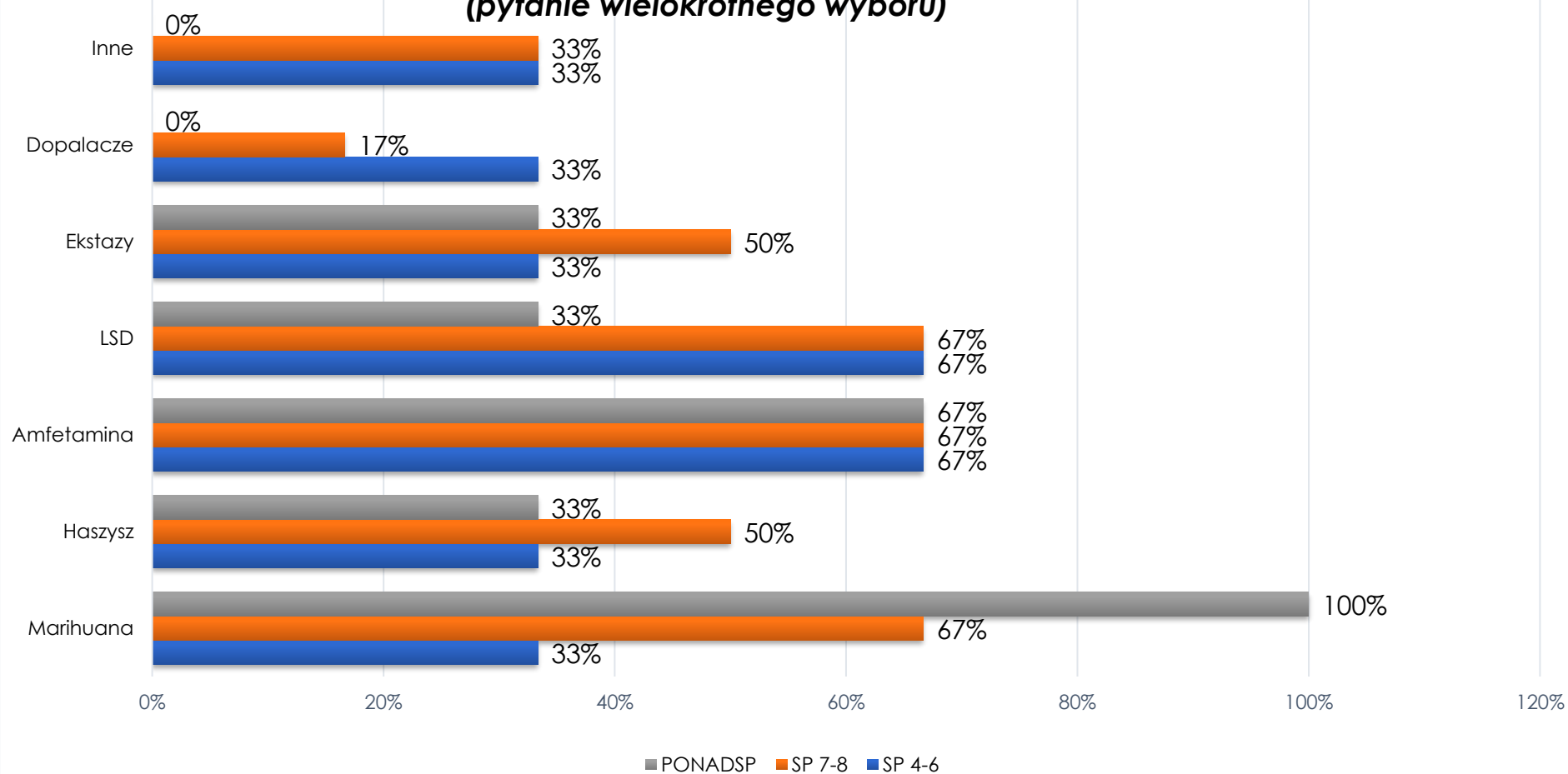

Substancje, które przyjmowała młodzież deklarująca kontakt z narkotykami to:

- **marihuana** (SP 4-6 – 33%; SP 7-8 - 67%; PONADSP – 100%),
- **haszysz** (SP 4-6 – 33%; SP 7-8 - 50%; PONADSP – 33%),
- **amfetamina** (SP 4-6 – 67%; SP 7-8 - 67%; PONADSP – 67%),
- **LSD** (SP 4-6 – 67%; SP 7-8 - 67%; PONADSP – 33%),
- **ekstazy** (SP 4-6 – 33%; SP 7-8 - 50%; PONADSP – 33%),
- **dopalacze** (SP 4-6 – 33%; SP 7-8 - 17%).

Natomiast jako okoliczności inicjacji uczniowie wskazują spotkanie ze znajomymi (SP 4-6 – 33%; SP 7-8 - 50%; PONADSP – 33%) oraz imprezę, domówkę (SP 7-8 - 17%; PONADSP – 33%).

Rodzaj przyjmowanych substancji (pytanie wielokrotnego wyboru)

II. Cele programu, realizacja i harmonogram wydatków;

Cel główny:

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i zachowań nałogowych oraz redukcja zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań nałogowych i ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Poprzez:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
- wspomaganie działalności instytucji, jednostek organizacyjnych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych lub podejmujących zachowania nałogowe oraz członków ich rodzin, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną
- ograniczanie dostępu do alkoholu

Cele szczegółowe:

II. 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

II. 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

II. 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

II. 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, a także uzależnień behawioralnych.

II. 5. Dostarczenie wiedzy mieszkańcom gminy Barcin o szkodliwości i skutkach nadużywania alkoholu i używania innych substancji psychoaktywnych. Edukacja mieszkańców o szkodliwości w/w jak również dostarczenie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych.

II.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem				
Wyznaczone cele pośrednie	Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Środki finansowe	Termin realizacji
Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu lub zażywania narkotyków.	a) Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, np.: - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia, - kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania ze wsparcia grup samopomocowych; - zatrudnianie specjalistów np. przeciwdziałania uzależnień. - zatrudnienie lekarza psychiatry dla dzieci b) Działalność GKRPA: - kierowanie na badania przez biegłych sądowych (opłaty za wykonanie opinii w sprawie uzależnienia), - składanie wniosków do sądu w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego leczenia odwykowego (opłaty sądowe).	- liczba osób zgłaszających się do PIK; - liczba wniosków wpływających do GKRPA; - liczba przeprowadzonych rozmów; - liczba artykułów informacyjnych; - liczba spotkań grup roboczych; - liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do sądu o zastosowanie	282.000,00	Cały rok

	- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym podstawowym leczeniu odwykowym, - udzielanie wsparcia rodzinom osób uzależnionych. c) Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego np. przeciwdziałania przemocy w rodzinie: - organizacja i współfinansowanie szkoleń, - udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i pracach zespołów roboczych. d) Gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny (aktualizacja INFORMATORA). e) Informowanie w mediach lokalnych o miejscach pomocy znajdujących się na terenie gminy, powiatu i województwa.	leczenia odwykowego		
Pomoc osobom eksperymentującym i używającym narkotyki lub inne środki psychoaktywne. Wzrost wiedzy na temat przyczyn, skutków nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych. Ograniczenie dostępności do	a) Działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin. b) Rozmowy terapeutyczne z rodzicami i młodzieżą eksperymentującą. c) Warsztaty edukacyjno-profilaktyczne, szkolenia. d) Realizacja programu pn. „Tajemniczy klient”, szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych. e) Edukacja mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży, w zakresie konsekwencji nieprawidłowych zachowań związanych z używaniem alkoholu i nadużywaniem środków psychoaktywnych. f) Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych. g) Szkolenie właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych. h) Zakup materiałów profilaktycznych.	- liczba klientów PIK; - liczba osób biorących udział w warsztatach; - liczba przeprowadzonych kontroli	30.000,00	Cały rok

środków psychoaktywnych.				
II.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej. Udzielenie wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy lub powstrzymania przemocy. Upowszechnienie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania w rodzinach z problemem alkoholowym.	a) Realizacja programów skierowanych do dzieci wszystkich grup wiekowych, rodziców i wychowawców w głównej mierze programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem programów mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. b) Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej. c) Przyjmowanie wniosków, sporządzanie „Niebieskich Kart”. d) Prowadzenie rozmów interwencyjnych oraz motywujących do podjęcia działań. e) Praca z ofiarami i sprawcami w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin. f) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych. g) Włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie w rodzinie bez przemocy.	- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych uczestniczących w zajęciach; - liczba osób zgłaszających się po pomoc do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w sprawach związanych z narkotykami i przemocą w rodzinie	35.000,00	Cały rok
Wspomaganie dzieci w rozwoju emocjonalno-społecznym. Wsparcie dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie zagrożonych poprzez	a) Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych. b) Współpraca interdyscyplinarna z przedstawicielami takich instytucji jak: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kuratorskiej Służby Sądowej, Komisarzatu Policji, Placówek Oświaty, Poradniami Odwykowymi	- liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w warsztatach, szkoleniach tematycznych;	10.000,00	Cały rok

realizację środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych. Zmniejszenie liczby rodzin, w których występuje przemoc w rodzinie, której przyczyną jest nadużywanie alkoholu, narkotyków. Wsparcie osób cierpiących z powodu rodzinnych obciążeń spowodowanych nadużywaniem alkoholu.	c) Poszerzanie umiejętności i wiedzy uczniów z zakresu radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami, ze stresem i zmniejszaniem niewłaściwych postaw rywalizacyjnych między rówieśnikami. d) Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego np. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. e) Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w Zespole Interdyscyplinarnym. f) Organizowanie szkoleń i konferencji służących podniesieniu kompetencji w zakresie komunikacji oraz motywowania do zmiany zachowania, w tym uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych. g) Rozwijanie współpracy z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości (prokuratorzy, sędziowie, kuratorzy) w celu kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych. h) Zapoznanie starszej młodzieży z prawnymi i moralnymi skutkami przemocy (spotkania z policjantami i terapeutami, programy profilaktyczne). i) Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.	- liczba dzieci i młodzieży objęta wsparciem; - liczba rodzin którym założono Niebieską Kartę; - liczba spotkań grup roboczych; - liczba wniosków skierowanych przez zespół interdyscyplinarny do GKRPA w sprawie wszczęcia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego		
II.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w szczególności wśród dzieci i młodzieży				
Wzmocnienie poczucia własnej wartości, poczucia przynależności, skuteczności	a) Realizacja programów rozwijających umiejętności społeczne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, m. in. Realizacja programu prowadzonego metodą ruchu rozwijającego według Weroniki Sherborne.	- liczba klas objętych szkoleniami, - liczba uczniów biorących udział w szkoleniach;	144.000,00	Cały rok

i sprawczości wśród dzieci i młodzieży. Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży. Zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży na temat prowadzenia zdrowego stylu życia. Wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole. Wzmocnienie poczucia więzi ze szkołą. Ograniczenie stosowania przemocy rówieśniczej w szkołach. Wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem,	b) Realizacja programów, szkoleń i warsztatów skierowanych do rodziców i nauczycieli. c) Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie rozwijania wzajemnej pomocy „Akademia Lidera”. d) Kontynuacja, wdrażanie oraz przeszkolenie kadry pedagogicznej pod kątem programów, warsztatów szkoleniowo-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży - rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, np.: -profilaktyki uniwersalnej; - profilaktyki selektywnej; e) Realizacja w szkołach projektu rekomendowanego przez MEN, NFZ pt.: „Myślę pozytywnie”. f) Połączenie zajęć sportowych z realizacją programów rekomendowanych i innych (np. SMART-Cyberuzależnienie) w formie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w celu zminimalizowania uzależnień behawioralnych. e) Promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację zajęć sportowych i rekreacyjnych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury sportowej na terenie gminy w tym organizacja między innymi: Olimpiady Przedszkolaka oraz Sympatycznej Olimpiady, półkolonii. f) Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego i osób prowadzących działalność profilaktyczno-edukacyjną. g) Współpraca z mediami w zakresie przekazywania wiedzy nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, działań profilaktycznych podejmowanych w gminie (np.: artykuły w prasie i audycje w TVL, wspólne organizowanie happeningów oraz kampanii informacyjnych).	- liczba rodziców i nauczycieli biorących udział w szkoleniach; - liczba przeprowadzonych szkoleń;		
---	---	--	--	--

asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii. Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy. Propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z używaniem narkotyków lub innych środków psychoaktywnych. Wzmocnienie kompetencji rodzicielskich i wychowawczych nauczycieli. Dostarczenie wiedzy na temat środków psychoaktywnych.	h) Prenumerata czasopism specjalistycznych, zakup książek i ulotek, np. i) Udział w ogólnokrajowych, regionalnych kampaniach profilaktycznych, np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. j) Aktualizacja „Informatora” o miejscach pomocy psychospołecznej i prawnej. k) Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. l) Zakup metody „Sensolyke” – sportowa ścieżka dla najmłodszych m) Realizacja programu wzmacniania rodziny (warsztaty dla rodziców i dzieci w wieku 10-14 lat)			
---	---	--	--	--

II.4. Wpomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych				
Wsparcie działań samopomocowych osób uzależnionych i rodzin. Wsparcie środowiska senioralnego.	a) Utrzymanie pomieszczeń, nieodpłatne użytkowanych przez grupę AA „Pojednanie”. b) Zatrudnienie gospodarza Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. c) Ponoszenie kosztów funkcjonowania, np. telefonu, energii elektrycznej oraz ogrzewania. d) Organizacja paneli dyskusyjnych dla seniorów, porady psychologa, psychiatry, terapeuty mające na celu wzmocnienie psychiczne oraz bezpieczeństwo (w tym cyberbezpieczeństwo seniorów) e) Współorganizacja Senioriady i włączenie możliwie największej liczby seniorów jako zadanie zapobiegania wykluczeniu społecznemu jako czynnika uzależnień behawioralnych.	- zachowanie dotychczasowego funkcjonowania grupy	50.000,00	Cały rok
II.5. Dostarczenie wiedzy mieszkańcom gminy Barcin o szkodliwości i skutkach naużywania alkoholu oraz używania innych substancji psychoaktywnych				
Zmniejszenie problemu nietrzeźwych kierowców. Dostarczenie wiedzy na temat FASD (zespołu uszkodzeń związanych z działaniem alkoholu	a) Zamówienie i realizacja kampanii ogólnopolskich. b) Realizacja kampanii gminnych. c) Zakup materiałów edukacyjnych dla klientów i specjalistów Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. d) Udostępnianie materiałów edukacyjnych jednostkom organizacyjnym gminy oraz innych organizacji i instytucji. e) Prelekcje, szkolenia i warsztaty dla rodziców dot. budowania relacji z dziećmi jako czynnika chroniącego przed sięganiem po substancje psychoaktywne	- liczba kampanii i zakupionych materiałów	20.000,00	Cały rok

w okresie prenatalnym). Ograniczenie sprzedaży napojów alkoholowych Diagnoza problemowa	f) Przeprowadzenie diagnozy obejmującej problem społeczny jakim jest nadużywanie substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców gminy			
---	--	--	--	--

III. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Barcinie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

III.1. Zasady wynagradzania i zadania członków GKRPA:

1. Komisja zwołuje posiedzenia minimum dwa razy w miesiącu w zależności od podejmowanych spraw i decyzji Przewodniczącego o potrzebie zwołania posiedzenia. Posiedzenia zespołów problemowych według potrzeb i w uzgodnieniu z przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Ustala się następujące zasady wynagradzania GKRPA w Barcinie:
 - a) członek GKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 18% minimalnego wynagrodzenia za pracę (brutto),
 - b) przewodniczący oraz sekretarz GKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 23% minimalnego wynagrodzenia za pracę (brutto).
3. Podstawę do ustalenia wynagrodzenia za pracę na rzecz GKRPA stanowi art.2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773 t.j.).
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3 wypłacane jest na podstawie listy obecności i udział w niżej wymienionych czynnościach:

- a) przeprowadzonej rozmowy motywującej do zmiany sposobu spożywania alkoholu, używania narkotyków, rozmów podtrzymujących abstynencję,
- b) wydawania opinii w sprawie sprzedaży napojów alkoholowych,
- c) udziału w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- d) przeprowadzonej rozmowy profilaktyczno- informującej w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, dot. zasad sprzedaży napojów alkoholowych,
- e) kwalifikowania i kierowania na badania przez biegłych sądowych w sprawie uzależnienia,
- f) prowadzenia postępowania administracyjnego dotyczącego skierowania na leczenie odwykowe przez Sąd Rejonowy w Szubinie,
- g) wszczęcia procedury „Niebieskie karty”,
- h) udziału w pracach dotyczących przygotowywania diagnozy i projektu GPPU,
- i) udziału w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego – udział w grupie diagnostyczno-pomocowej,
- j) czynności wykonywanych poza pracami GKRPA,
- k) notatki z konsultacji ze specjalistami uzależnień,
- l) udziału w posiedzeniach sądu,
- ł) innych czynności związanych z zajmowanym stanowiskiem wskazanych przez Przewodniczącego Komisji.

5. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3 wypłacane jest w pełnej wysokości pod warunkiem, że członek, w tym przewodniczący GKRPA, w danym miesiącu brał udział zarówno w posiedzeniu GKRPA i wykonał jedną z czynności, o których mowa w ust. 4.
6. W przypadku nieuczestniczenia członka, w tym przewodniczącego GKRPA co najmniej w jednym posiedzeniu lub niewykonania żadnej czynności np. wywiadu - rozmowy, kontroli, udziału w postępowaniu sądowym potrącona zostanie kwota w wysokości 300 zł brutto. Natomiast w przypadku nieuczestniczenia członka, w tym przewodniczącego GKRPA w żadnym w posiedzeniu w danym miesiącu wynagrodzenie nie przysługuje.

7. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie miesięcznego zestawienia sporządzanego w oparciu o listę obecności, podpisaną przez przewodniczącego GKRPA, przedłożonego do Referatu Finansowego UM Barcin, w terminie do 6-go dnia miesiąca następującego po przepracowanym miesiącu. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach wypłacane jest w rozliczeniu miesięcznym przelewem na wskazane przez członka GKRPA konto w terminie do 14-go dnia miesiąca następującego po miesiącu przepracowanym.

V. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki

Rada Miejska w Barcinie w drodze aktu prawa miejscowego jakim jest uchwała, uchwała corocznie program, a jego realizację zleca Burmistrzowi Barcina.

V.1. Zasady ogólne:

- a) merytoryczną podstawą decyzji o finansowaniu zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień zlecanych przez gminę Barcin są założenia i priorytety określone w niniejszym programie;
- b) zlecanie zadań i przekazywanie środków finansowych wymaga zawarcia umowy;
- c) elementem każdej umowy powinno być złożenie przez zleceniobiorcę sprawozdania merytorycznego i finansowego;
- d) w uzasadnionych wypadkach wybór zleceniobiorcy może nastąpić w drodze zapytania ofertowego, gdzie główne kryterium wyboru będzie stanowiła cena.

V.2. Źródło finansowania:

- a) finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa harmonogram wydatków, a środki finansowe podzielone w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii;
- b) kwoty ujęte w harmonogramie mogą ulec zmianie w wyniku ewentualnych potrzeb wynikających z realizacji programu na rok 2026 lub w sytuacji, jeśli nie zostanie wykonany plan dochodów lub plan dochodów ulegnie zwiększeniu;

- c) źródłem finansowania zadań GPP są dochody własne gminy, w szczególności środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opłat za zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml.

VI. Sposób sprawozdania

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu, będą integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego oraz częścią Raportu o Stanie Gminy. Sprawozdanie w formie raportu zostanie również przedstawione Radzie Miejskiej przez Burmistrza Barcina w terminie do dnia 30 czerwca 2026 r. zgodnie z art. 4¹ ust. 2 b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023, poz. 2151 t.j.).

UZASADNIENIE

Art.1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że: „Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu oraz usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”.

W art. 4' ust. 1 ww. ustawy zostały wyszczególnione zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z aktualnym zapisem do zadań własnych gminy należy „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”. W świetle powyższego podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie jest konieczne i zasadne.

Sporządziła: Marlena Czerwiak- inspektor ds. uzależnień, zdrowia i profilaktyki.

Referuje na komisjach i sesji RM: Agnieszka Antczak - Kierownik Referatu Edukacji, Spraw Społecznych i Promocji.

Akceptuję:

Wnoszę o wprowadzenie niniejszego projektu uchwały do porządku obrad najbliższej sesji RM: